မၤတီတီ
တမၤဆူၣ်မၤစိးတၢ်ဘၣ်

ပှၤဖိသၣ်, ပှၤသးစၢ်ဒီး ပှၤနီၢ်ဒိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤဘၣ်လိာ်ကွ့ၤ
အတၢ်ထီဒါလိာ်သး ဃူဃူဖိးဖိးဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်

Rita Erben, Astrid Kummer and
Emanuele Scanziani

ပှၤထုးထီၣ်လံာ် : terre des hommes Germany

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁

၅. တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအဂ့ၢ်အဂီၤတဖၣ်

ကတိၤလိာ်လ့မၤဒ့ၡပှၤသး

ဒိတီၢ်တၢ်

ဆီၣ်တၢ်ကဖီလီ

ကိးပသူဃၢပှၤတဂၤဂၤ

မၤသ့ၣ်ဖးတၢ်တမံၤမံၤ

ဖီၣ်ထုးနှၢ်တၢ်တမံၤမံၤ

သူတၢ်ကတိၤအၢအၢသီသီ

သးဒိၣ်ထီၣ်

မၤပျံၤမၤဖုးပှၤတဂၤဂၤ

ဒိတီၢ်ပှၤတဂၤဂၤ

ကတိၤလီတၢ်

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁

၅. တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအဂ့ၢ်အဂီၤတဖၣ်

မၤတံာ်တာ်တၢ်
ဆီၣ်တနံးတိကွံာ်တၢ်
ဖ့ၣ်ထုးပှၤတဂၤဂၤအခိၣ်သူ
ဒဲပှၤတဂၤဂၤ
မၤသ့ၣ်ဖးတၢ်တမံၤမံၤ
ကတိၤလီၤနံၤဘၣ်ဖၣ်လဲပှၤတဂၤဂၤ

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၂

၈. တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး မိၢ်ပှၢ်ပှၤဟူးဂဲၤတၢ်ကတိၤ

တူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဆါအသး

တူၢ်ဘၣ်တၢ်သးကၢၣ်သးကျူ

သးဟးဂီၤ

တၢ်သၣ်ဝံၤသး

အီၣ်ဝဲပှဲၤဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ

မၤတၢ်ပျီပျီတဲတၢ်ပျီပျီ

တူၢ်ဘၣ်ဝဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစၢးလၢ

တၢ်မုၢ်လၢ်တအိၣ်

တူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်သူၣ်မံသးမုာ်

တၢ်မုၢ်လၢ်ဟးဂီၤ

သူၣ်ကနီးသးကနီး

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၂

၈. တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး မိၢ်ပှၢ်ပှၤဟူးဂဲၤတၢ်ကတိၤ

သ့ၣ်အုးသးအုး
သးတူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကါ
သးတူၢ်ဘၣ်တၢ်လီၤဘှံးလီၤတီၤ
အိၣ်ဒီးတၢ်တလီၤတံၢ်ဘၣ်
အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်လီသးကွဲအါ
သးတူၢ်ဘၣ်တၢ်သးခုလၢပှဲၤ
အိၣ်အိၣ်တၢ်မိၣ်မံအသး
အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒူသးဒူ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်လီၤသး
မၤတံာ်တာ်မၤအ့န့ပှၤသး
တူၢ်ဘၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး
တၢ်သးဒိၣ်သးထီၣ်

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၂

၈. တၢ်ဆဲးကျိးလိဉ်သးဒီး မိၢ်ပှၢ်ပှၤဟူးဂဲၤတၢ်ကတိၤ

တူၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်သယူၢ်ထဲတဂၤဧိၤ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးဖျါထီၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ
အိၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ထီၣ်ထီသး
အိၣ်ဒီးတၢ်ပာ်သးမုာ်မုာ်ခုၣ်ခုၣ်
တူၢ်ဘၣ်တၢ်သူၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤလၢအပူၤ
အိၣ်ဒီးတၢ်သးစဲဘူးတၢ်သးအိၣ်
အိၣ်ဒီးတၢ်သးတီ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသူၣ်ဒိသးပှဲၤဒီးတၢ်သးကညီၤ
တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအအိၣ်ဒီးတနာ်လီၤက့ၤသး
မၤတံာ်တာ်မၤအ့န့ပျၤသး
တူၢ်ဘၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး
တၢ်သးဒိၣ်သးထီ

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၃

တၢ်မၤလံာ်က့

နကတဲတၢ်ကတိၤလၢလၥ်အံၤ ဒ်သိးအသူတဘၣ်ဒိဆါပှၤအသးန့ၣ်လဲၣ်?

နမၤသးဒိၣ်ယၤ!

နမၤတမုၥ်ယသး!

နတကျၢသံ နအီပိအီၤ!

နမၤဖှိၣ်ယသး!

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၄

၁၆. သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအမုာ်အလၤဒီး တမုာ်တလၤ

ဖဲယသးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ် မၤတံာ်တာ်ယၤအခါန့ၣ် တၢ်လၢယမၤသ့မ့ၢ်ဝဲ . . .

၁. တူၢ်လိာ်ဘၣ်ယသးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ်တဖၣ်. ယတဲလီၤယသး “ယသးဘၣ်ဖှိၣ်.”“တၢ်မၤပျံၤယၤ.”“ယသးဒိၣ်တၢ်.” “တၢ်မၤတံာ်မုာ် တံာ်တာ်ယသး.”တၢ်အံၤဂ့ၤဝဲဘၣ်ဝဲကစီဒီလၢ တၢ်အိၣ်ဒီး သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

၂. မၤစၢ်လီၤ. ယမၤကယီကယီ, သါနုာ်ကလံၤပှဲၤပှဲၤဒီး မၤစၢ်လီၤ ဖံးညၣ်ထူၣ်ပျၢ်ခဲလၢာ်. ယတဲလီၤယသးဒ်အံၤသ့ဝဲ, “ယမ့ၢ်ယကစၢ်ဒၣ်ယဲ, ယသးတူၢ်ဘၣ်လၢ ယမ့ၢ်ယကစၢ်ဒၣ်ယဲဒီး ယတူၢ်ဘၣ်လၢ ယအိၣ်ဘၣ် ဘံၣ်ဘံၣ်ဘၢဘၢ”.

၃. ဆိကမိၣ် ဘၣ်ဃးကျဲတဖၣ်လၢ ယကဘၣ်မၤစၢၤလီၤ ယသး ဒၣ်ယဲဒ်လဲၣ်. တၢ်ဆိကမိၣ်မၤစၢၤယၤလၢ ယကမၤတၢ်တမံၤမံၤသ့မူၢ် နီၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိ လီၤသးဘၣ် မ့တမ့ၢ် တမၤဟးဂီၤ အါထီၣ် တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. ယမၤတၢ်တမံၤမံၤလၢ ကမၤစၢၤလီၤက့ၤယသးဒၣ်ယဲ ဘၣ်တဘၣ် တၢ်ကကဲဘျုးလၢ ကကတိၤတၢ်ဒီးပှၤတဂၤဂၤ, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးလၢ ကမၤတၢ်တမံၤမံၤလၢ ယသးအိၣ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ် တကဲဘျုး ဘၣ်န့ၣ် ယက့ၤကဒါက့ၤဆူ ၃ တပတီၢ်လီၤ.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၅

၁၆. သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအမုာ်အလၤဒီး တမုာ်တလၤ

ယကမၤတၢ်ဒီးယသးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်လုာ်ဘၢမၤနးမၤဖှိၣ်ယၤအခါန့ၣ်

➤ အိၣ်ယိကလာ်ကစုဒု, တဘၣ်မၤထူၣ်ဖျဲး နတၢ်ခုၣ်တၢ်မုာ်တဂ့ၤ. ဂံၢ်တုၤ ၁၀ တချူးလၢနကမၤတၢ် မ့တမ့ၢ် နကတဲတၢ်တမံၤမံၤ.

➤ ဖဲပှၤတဂၤဂၤ ထိၣ်ဂဲးထိၣ် နတၢ်သးထိၣ်န့ၣ်, လဲၤကပာ်ကွံာ်အီၤ, ဘၢယုာ်အီၤတဂ့ၤ. ကွၢ်ခီဖျိကွံာ် အဝဲသ့ၣ်တကွ့ၢ်.

➤ တဘၣ်သူတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးတဂ့ၤ. တဘၣ်မၤဘၣ်ဒိဆါ ပှၤနီၢ် တဂၤတဂ့ၤ.

➤ တၢ်လၢ နတအဲၣ်ဒိး မၤတခါန့ၣ် ပှၤတဂၤဂၤ မ့ၢ်မၢနမၤန့ၣ် တလိၣ်လၢ နကမၤအီၤဘၣ်.

➤ နတအိၣ်ထဲ တဂၤဧိၤဘၣ်. ထီဘိပှၤလၢအမၤစၢၤနၤသ့အိၣ်ဝဲလၢနသိးလီၤ. ဒ်အမ့ၢ် မိၢ်ပၢ်, သရၣ်သမၤဒီး တံၤသကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၆

၁၆. သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအမ့ၣ်အလၤဒီး တမ့ၣ်တလၤ

နကမၤဒ်လဲၣ်ဖဲပှၤတဂၤဂၤကတိၤလိာ်လ့နၤန့ၣ်?

အိၣ်ဂၢၢ်က့ၤ (သါနုာ်ကလံၤဖးထီ, သါထီက့ၤကယီကယီ – ၃ဘျီ . . . မ့တမ့ၢ်ဂံၢ်ကယီကယီတုၤလၢယဲၢ်,ဖဲန့ၣ်အခါတဲလီၤက့ၤနသး “အိၣ်ဂၢၢ်က့ၤ”)

တဲဘၣ်ဖိသၣ်လၢ အကတိၤလိာ်လ့နၤ, “ယတအဲၣ်ဒီး နကတိၤလိာ်လ့ယၤန့ၣ်ဘၣ်. ” မ့တမ့ၢ် ဒိကနၢ်အီၤတဂ့ၤ.

တဲဘၣ်ဖိသၣ်လၢ အကတိၤလိာ်လ့နၤ, “ကတိၤတၢ်လၢၤတဂ့ၤ”

တၢ်မၤမ့ၢ်တကဲထီၣ်ဒီး ဖိသၣ်အံၤမ့ၢ် ကတိၤလိာ်လ့ အါထီၣ်နၤ ဆူညါန့ၣ်, လဲၤယုပှၤလၢ နနာ်နၢ်အီၤ တဂၤဂၤလၢ ကမၤစၢၤနၤဒီး တဲဘၣ်အီၤ တၢ်လၢအကမၤအသးတဖၣ်တက့ၢ်.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၇

၁၆. သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအမုာ်အလၤဒီး တမုာ်တလၤ

နမၤမနုၤကသ့ဝဲဖဲနသးဒိၣ်တၢ် နီၢ်နီၢ်အခါန့ၣ်လဲၣ်?

၁. တိၢ်နီၣ်တၢ်လၢအမၤသးဒိၣ်နၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်?
(ပှၤတဂၤဂၤတဲနၤတၢ်အၢအၢသီသီ . . .)

၂. ဂုၢ်ကျဲးစၢးယုသ့ၣ်ညါနၢ်ပၢၢ်ပှၤအဂၤအသးတူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်. (သဂၢၣ်အ့ၣ်လိာ်အီၤဝံၤသီသီခဲအံၤလီၤဒီး အဝဲခဲအံၤကွံာ်အတၢ်သးဒိၣ်လၢနလိၤ)

၃. တဲဘၣ်ပှၤတဂၤန့ၣ်လၢ နသးတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်ဒီး သူတၢ်ကတိၤ ယတၢ်ကစီၣ်.
(ယသးဒိၣ်ထီၣ်ဝဲမ့ၢ်လၢ နကတိၤဒုၣ်ဒွဲၣ်ယၤအဃိ)

၄. ကွၢ်လီၤက့ၤနက့ၢ်နဂီၤဒၣ်နဲ့.
(နခိၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ကိၢ်သွး, နမိၢ်ပှၢ်ဒီတဂၤကတံာ်ကဝံ, နဟၢဖၢကိၢ်သွး.)

၅. ကွၢ်ဆိကမိၣ်လီၤတံၢ် တၢ်မၤအသးနီၢ်နီၢ် ခဲအံၤအတၢ်အိၣ်အသးတက့ၢ်. (အခီပညီ, တဘၣ်ဆိကမိၣ်လၢ ပှၤအဝဲတဂၤန့ၣ် အသးတဆးဘၣ် တဂ့ၤဒီး နတကတိၤလၢၤတၢ်ဒီးအီၤ နီတဘျီဘၣ်တဂ့ၤ တၢ်အံၤမၤဒၣ်အသးခဲအံၤ လီၤ. တစိၤဖိပူၤကွံာ်ဒီး ကဝံၤကွံာ်ဝဲဒၣ်နှၣ်လီၤ.)

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၈

တၢ်မၤလံာ်က့ – ၂၃ – မၤတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သးထီၣ်

တိၢ်နီၣ်တၢ်သးထီၣ်သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ် ခီဖျိနသူတၢ်ကတိၤလၢလံာ်အံၤတက့ၢ်.

"ယသးတူၢ်ဘၣ်တၢ်သးထီၣ်ဖဲ နီၢ်မၤသၣ်ဆိၣ်ယၤအခါ မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤမၤတံာ်မုၢ်တံာ်တာ်ယသးအဃိလီၤ."

ယသးတူၢ်ဘၣ် ____________________ ဖဲ ________________________________

မ့ၢ်ဝဲလၢ ____

ယသးတူၢ်ဘၣ် ____________________ ဖဲ ________________________________

မ့ၢ်ဝဲလၢ ____

ယသးတူၢ်ဘၣ် ____________________ ဖဲ ________________________________

မ့ၢ်ဝဲလၢ ____

ယသးတူၢ်ဘၣ် ____________________ ဖဲ ________________________________

မ့ၢ်ဝဲလၢ ____

ယသးတူၢ်ဘၣ် ____________________ ဖဲ ________________________________

မ့ၢ်ဝဲလၢ ____

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၉

၁၆. သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအမုၣ်အလၤဒီး တမုၣ်တလၤ

နမ့ၢ်မၤဒီးတကဲဘျုးလၢနဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

မၤသ့ၣ်ဖးတၢ်တမံၤမံၤ
ကိးဃါပှၤတဂၤဂၤ
အ့ၣ်ပှၤတဂၤဂၤ
အၢသိလၢပှၤတဂၤဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအုၣ်ဒၢလိၤ
မၤဘၣ်ဒိဆါလီၤက့ၤနသး
တၢ်သူၣ်ထီၣ်သးထီၣ်ချချ
တိၢ်ပှၤတဂၤဂၤ

ဘၣ်တဘၣ်တၢ်လၢအကဲဘျုးသ့ဝဲလၢနဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

ဖိးဟုနၢမူဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ
ဟီၣ်လၢဟီၣ်လၢဟီၣ်
တ့တၢ်ဂီၤ
တဲက့ၤတၢ်လၢအမၤအသး
ဖှိယၣ်လံာ်တၢ်ပရၢလိၢ်လံၤ
ဟးကွံာ်လၢတၢ်အိၣ်အသးလ
ဂဲၤလိာ်ကွဲဒီး ကပံာ် မ့တမ့ၢ် ထံ
ပှိၢ်စံၣ်ဘီဖျၢၣ်ဖိ
သါနုာ်ကလံၤအါအါ ကယီကယီ
ဃ့တၢ်မၤစၢၤ
ထိထၢၣ်
ဟးထီၣ်ဆူတၢ်ပျီပူၤဒီး ကိးပသူဘၣ်ဃးနတၢ်သးထီၣ်ဒိၣ်ထဲလဲၣ်အဂ့ၢ်
ဒိကနၣ်တၢ်သးဝံၣ်တၢ်ဒ့တၢ်အူ

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၀

၂၅. ကဘၣ်မၤတၢ်ဒီး တၢ်ထီဒုၣ်ထီဒါလိာ်သးဒ်လဲၣ်?

၆ တၢ်ထီဒါလိာ်သးတဖၣ်ဘၣ်ဒီၣ်တဲာ်ကွံာ်

ဖိသၣ်ခံဂၤလဲၤအိၣ်သကိးစီၤမၢ်ကူး, စီၤမၢ်ကူးဒီး စီၤဖံလ့ၣ်အဲၣ်ဒီးလိာ်ကွဲဒိဖဲ. စီၤထ့တခီ အဲၣ်ဒီးကွၢ် တၢ်ဂီၤမူ. တၢ်အံၤမၤတံာ်တာ်ပှၤအဂၤခံဂၤ.

နီၢ်ကၠူဒ့း တဲဝဲ စီၤဖံထၢၣ် ဟံးန့ၢ်သါနီၣ်ကွဲးဘိ, ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်တၢ်အံၤမ့ၢ် ကစီဒီဧါန့ၣ်ဘၣ်.

စီၤမီကိာ်အီခူသူၣ်မိာ်, စီၤစ့ဝါထံၣ်အီၤ, စီၤမီကိာ်ကတိၤပျံၤကတိၤဖုးအီၤ, “နမ့ၢ်တၢၣ် ယမိၢ် ယပၢ်လၢ တၢ်တမံၤမံၤန့ၣ် ယကတိၢ်နၤ.”

စီၤသိမါမ့ၢ်ပှၤအဒိၣ်ကတၢၢ်လၢ ကၠူၢ်အပူၤ. အဝဲထီဘိအဲၣ်ဒီးဆၢတဲာ်ဝဲလၢ ပှၤအဂၤတဖၣ် ကဘၣ်လိာ်ကွဲတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲက့ၤဆူဟံၣ်လၢကျဲအခါ နီၢ်ကၠူလံၣ်ယၢၣ် ကတိၤပျံၤကတိၤဖုး ဖိသၣ်မုၣ်ဖိတဖၣ်. အဝဲစံး, “သုမ့ၢ်တဟဲစိာ်န့ၣ်ယၤ တၢ်ဆၢကိၢ်လိၣ် ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ် ယကဟဲကိးယုာ်ဒီး ပိာ်ခွါဖိအဂၤ တဖၣ်ဒီး တိၢ်သုလီၤ.”

စီၤထ့မံၣ် ကတိၤလိာ်လ့နီၢ်စူၣ်စဲ. အဝဲစံး, “နမဲာ်ချံလွံၢ်ဖျၢၣ်! နဒီမဲာ်ကလါနဒိၣ်တၢ်လာ်အၢ ညါ”

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၁

၂၇. ကဘၣ်မၤတၢ်ဒီး တၢ်ထီဒုၣ်ထီဒါလိာ်သးဒ်လဲၣ်?

တၢ်ကတိၤမိၢ်ပှၢ်တဖၣ်

တၢ်အိၣ်ဃူအိၣ်ဖိးလၢ တၢ်လီၤဆီလိာ်သးပူၤအဂီၢ် - တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးနၣ်ဘၣ်.

၁. တၢ်ဆီၣ်တံၢ်, တၢ်ဒိတံၢ်ဒီး တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး နီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤ တမံၤလၢ်လၢ်နၣ် တၢ်တြီအီၤဃံး ဃံးလီၤ.

၂. နမ့ၢ်သးဒိၣ်နၣ် နကိးပသူဖးဒိၣ်သ့ဝဲ, ဘၣ်ဆၣ်သ့ၣ်နီၣ်လၢ နတၢ်ကိးပသူအံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ် တဲဆါပှၤအံၤ တတီဝဲနၣ်ဘၣ်.

၃. တဘၣ်မၤတံာ်တာ်ပှၤအဂၤတဂ့ၤ. ပျဲအဝဲမၤအတၢ်တုၤအဝံၤတစုမ်. ဒိကနၢ် အဝဲ ကတိၤတၢ်, ကတိၤဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ်တဂ့ၤ. ကတိၤတၢ်ဒီး သူတၢ်ကတိၤ, “ယၤ - တၢ်ကစီၣ်” တက့ၢ်. တဲထီၣ် “ယၤ” လၢကပၥ်တၢ်ကမၥ်လၢ ပှၤဂၤအလိၤအလီၢ် “နၤ” နၣ်တက့ၢ်. ကွၢ်တံၢ်ပှၤအမဲာ်ချံဒီး ကတိၤတၢ်ဒီးအီၤလိၤလိၤတက့ၢ်.

၄. ကွၢ်ဃီၤကျဲလၢ ပှၤခံခီလၢာ်ထံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီနၣ်တက့ၢ်. ကွၢ်ဃုတၢ်မၤလိၤမၤဘၣ်က့ၤ အကျဲ လၢ အဒံးသိးလိာ်သးတက့ၢ်. ကွၢ်ဃုတၢ်လၢ ပှၤခံခီလၢာ် အၢၣ်လီၤ တူၢ်လိာ်ဝဲနၣ် တက့ၢ်. မ့ၢ်လိၣ်ဃုနၢ်ပှၤလၢတၢ်ခၢၣ်သးတဂၤလၢ ကမၤစၢၤကတိၤဃူဖိးတၢ်တက့ၢ်.

၅. ကဖျါကီဘၣ်ဆၣ် ဖဲနထံၣ်လီၤ နတၢ်ကမၣ်လံနၣ် အၢၣ်လီၤအီၤတက့ၢ်. တၢ်အံၤကမၤ ပတုာ်ကွံာ် တၢ်အါစံးအါကတိၤ ချ့ချ့နၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်လၢ ပှၤကိးဂၤဒဲးမၤကမၥ် တၢ်သ့ဝဲနၣ် တက့ၢ်! တၢ်အံၤဒုအိၣ်ခ့ၣ်လီၤ.

၆. ကတိၤဂ့ၢ်လိာ်သးဝံၤ, တၢ်မ့ၢ်ဘၣ်လီၢ်ဘၣ်ကျဲလံနၣ်, တၢ်ဘၣ်နၤကမုာ်မးလီၤ.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၂

၂၈ - ဖိသၣ်အခွဲအယဲာ်တဖၣ် ၁ ဒီး ၂၉ - ဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်တဖၣ် ၂

ဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်လၢအဂၢ်ဒိၣ်အခါ ၁၀ - တၢ်ယုထၢဟံးနှၤ်အီၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်စၢဖှိၣ်ကရၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်အၢၣ်လီၤ တူၢ်လိာ်ဘၣ်ဃးဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်တဖၣ်

ဒ်ဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်စၢဖှိၣ်ကရၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဘၣ်ဃး ဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်အိၣ်ဝဲအသိး, ဖိသၣ်ဆံးကိးဂၤဒဲးဒီး သးစၢ်လၢအဆံးန့ၣ် ၁၈ နံၣ်တဖၣ် မၤန့ၢ်ဘၣ်ဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကဟုကယာ်ဒ်သိးသိး

ဖိသၣ်ကိးဂၤဒဲး ပှၤမၤအီၤဒ်သိးသိး တအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဆီလၢ ပိာ်မုၣ်ဒီးပိာ်ခွါ မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဆီလၢ ပှၤကလုာ်, အဖံးအညၣ်အလွဲၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအယိန့ၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤပာ်ယှာ်ဒီး တၢ်ဂ့အီၤဒ်သိးသိးဖဲ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်တပူၤလၢ်လၢ်လၢ အထံအကိၢ် ဒၣ်ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် ဟးယ့ၣ်ကွံာ်ဆူထံကိၢ် အဂၤတခါမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, ထံအီကဆှံဒီး တၢ်အီၣ်နှၤ်ဂံၢ်ဘါဆူၣ်ချ့လၢပှဲၤ

ထံကိၢ်ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အၢၣ်လီၤဝဲလၢကကွၢ်ထွဲဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီး အတၢ်အီၣ်တၢ်အီန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်လၢအဆါ တဂၤလၢ်လၢ် အိၣ်ဒီးအခွဲးအယဲာ်လၢ တၢ်ကကူစါယါဘျါအီၤလၢ ကသံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဒ်အလိၣ်ဝဲအသိးလၢ ကဒီတဒၢ တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတံၢ် တၢ်အီၣ်တၢ်အီဒီး ထံအီလၢအကဆှံ အိၣ်ဝဲလၢလၢပှဲၤပှဲၤန့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး

ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တြိဝဲတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးတမံၤလၢ်လၢ်လၢ ဖိသၣ်အလိၤန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်တဖၣ် ပှၤတဘၣ်မၤအီၤအၢအၢသီသီဘၣ်. ပှၤတဘၣ်မၢဆူၣ် အမၤတၢ်တမံၤမံၤလၢ အကကဲထီၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်ဘၣ်. ပှၤနီၢ်ဒိၣ်သးပှၢ်တဖၣ် တၢ်တဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလၢ ကတီၢ်အဖိတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီး တၢ်သိၣ်လိမၤယုၤ

ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်မၤဝဲဒ်သိး ဖိသၣ်တဂၤစုာ်စုာ်အိၣ်ဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်ကိးဂၤဒဲးအိၣ်ဒီးအခွဲးအယဲာ်လၢ ကမၤလိဘၣ်တၢ် အါအါဒ် အမၤဝဲသ့အသိးန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်ကိးဂၤဒဲး တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလၢ ကထီၣ်ကိုန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သ့နၣ် တီၤဖှၣ်ကို တဘၣ်အိၣ်ဒီးကိုလဲဘၣ်. ဒ်သိးဖိသၣ်လၢ အမိၢ်အပၢ်ဖှိၣ်တဖၣ် ကမၤလိဘၣ်လံာ်စံာ်ကိးန့ၣ်လီၤ. လၢကိုပူၤန့ၣ် ဖိသၣ်တဖၣ် ပှၤဘၣ်မၤအီၤတီတီလီၤ. ကိုသရၣ်တဘၣ်တီၢ်, တဘၣ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်ဒီး မၤအၢ မၤနးဖိသၣ်န့ၣ်ဘၣ်.

ခွဲးယဲာ်လၢကအိၣ်ကလီ, ဂဲၤလိာ်ကွဲဒီး တၢ်မၤမုာ်သး

ပဒိၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ဖိသၣ်တဂၤစုာ်စုာ်အခွဲးအယဲာ်လၢ တၢ်အိၣ်ကလီအဆၢကတီၢ်, တၢ်ဂဲၤလိာ်ဒီး တၢ်မၤသးဖှံသးန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အအဲၣ်ဒီးဝဲအသိး ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ ကမၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနာ်က့ ဖိသၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ် အံၤအလိၤလၢ တၢ်ကတိၤအံၤတဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်မၤတၢ်ဒ်သိး အဟံၣ်ဖိဃီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်မူဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

အခွဲးအယဲာ်လၢ တၢ်ကဒီတဒၢအီၤ, ပှၤမၢအိၣ်ကလီအီၤ

ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အၢၣ်လီၤဝဲလၢ ကဟးဆှံးတၢ်မၢအိၣ်ကလီ ပှၤဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤဖိသၣ်တဖၣ် ပှၤတဘၣ်မၤန့ၢ်ဆူၣ်အီၤလၢ ကမၤတၢ်န့ၣ်ဘၣ်. (တၢ်မၤလီၢ်တဖၣ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ ပှၤဖိသၣ်တဖၣ် ကမၤတၢ်လၢအဂိၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢ ဖိသၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အီၤအဘူး အလဲစှၤန့ၢ်ပှၤနီၢ်ဒိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အါတက့ၢ် ဟဲလၢပှၤဖှိၣ်ဖိယၢ်ဖိအဟံၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၢအိၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၂

၂၈ - ဖိသၣ်အခွဲအယဲာ်တဖၣ် ၁ ဒီး ၂၉ - ဖိသၣ်အခွဲးအယဲာ်တဖၣ် ၂

အခွဲးအယဲာ်လၢကတဲဖျါအတၢ်ဆိကမိၣ်လၢ တၢ်သဘျ့အပူၤ, ဒ်သိးပှၤကနၢ်ဟူဘၣ်ဝဲဒီး ကမၤသကိးဒီးအီၤမူၢ်နီၢ်.

ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ဖိသၣ်ကိးဂၤဒဲး တၢ်အခွဲးအယဲာ်ဒ်သိး ပှၤကနၢ်ဟူအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တဆၢတဲာ်လၢ အဘၣ်ဃးဒီး ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နှၣ်, လိၣ်ဝဲလၢအကဘၣ်နၢ်ဟူ ဖိသၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ် ဒ်သိးတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤကမၣ်မုၣ်ခွါ

ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အၢၣ်လီၤဝဲလၢ ကဒီတဒီဖိသၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်မၤကမၣ်မုၣ်ခွါ တမံၤလၢ်လၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဒီတဒၢအီၤလၢ အသုတဘၣ် တၢ်သူအီၤလၢ တၢ်မၤကမၣ်မုၣ်ကမၣ်ခွါတဂ့ၤ, လၢအပှၤဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤလၢပှၤလၢ တၢ်ချ့ၢတဖၣ်မ့ၣ်ဂ့ၤ န့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢဒီး မၤစၢၤပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး

ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အၢၣ်လီၤဝဲလၢ ကမၤစၢၤပှၤဖိသၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်မၤအၢမၤနးအီၤ ဆူၣ်မဲာ်ကဲၤမဲာ်လၢ တၢ်ကဟုကယဲာ်လီၤ. ပှၤဖိသၣ်တနီၤ ဘၣ်ဒိ ဆဲးဖျိဃီာ်မးဝဲလၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲအဘၣ်ဃ့ၣ်မှံဟးဖျိးလၢ တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအဃိန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လိၣ်ဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအီၤ တဘျီဃီခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယဲာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်ကဲထီၣ်သုးဖိ

ဖိသၣ်လၢအသးစၢ်နှၢ် ၁၈ နံၣ်နှၣ် ပှၤတဘၣ်မၢဆူၣ်အီၤလၢ ကလဲၤနုာ်လီၤကဲထီၣ်ပှၤသုးဖိနှၣ်ဘၣ် ပှၤတဘၣ်ကွဲနၢ်လွဲနၢ်အီၤလၢ ကလဲၤနုာ်လီၤကဲထီၣ် ပှၤသုးဖိနှၣ်ဘၣ်. ပဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အၢၣ်လီၤအီလီၤဝဲလၢ ကမၤစၢၤပှၤဖိသၣ်လၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအကျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၃

၂၉ - ဖိသၣ်အခွဲးအယာ်တဖၣ် ၂

တၢ်အိၣ်အသးတဖၣ်လၢ အဘၣ်လိာ်ဒီး ဖိသၣ်အခွဲးအယာ်လၢ အရှဒိၣ်အခါ ၁၀

ဖိသၣ် ၁၂ နံၣ် နီၢ်အရူနၣ် ဘၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ဂီၤဂီၤကိးဂီၤဒဲးလီၤ. အဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပိာ်ခွါတခီ မံဒ်ဒၣ်အဖၢလီၤ. အဝဲဘၣ်ခွဲပျိဟံၣ်လီၤ. တုၤအဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပိာ်ခွါပၢၢ်ထိၣ်နၣ် အိၣ်အဆၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤလၢာ်လဲၤဆူကိုလီၤ. တုၤလၢ မုၢ်ဃ့ၣ်လီၤနၣ် အဝဲသ့ၣ်ဟဲက့ၤဆူဟံၣ်လီၤ. နီၢ်အရူနၣ် အဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပိာ်ခွါလဲၤဂဲၤလိာ်ကွဲဖျၢၣ်ထူဒီး အသကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်အရူနၣ် ဘၣ်လဲၤပှ့ၤတၢ်ဒီး မၤစၢၤအမိၢ်ကတဲာ်ကတီၤဟါတၢ်အီၣ်လီၤ. (တၢ်အခွဲးအယာ်လၢ တၢ်ဘၣ်မၤပှ့ၤဒ်သိးသိး, တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၂)

စီၤဖံတၢၣ်အသးအိၣ် ၈ နံၣ်ဒီး ဆါဆူၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်သါအံးထံၣ်ဘံၣ်တၢ်ဆါဒီး လိၣ်ဘၣ်ဝဲကသံၣ်လီၤ. အမိၢ်ပၢ်တဖၣ်မ့ၢ် ပှၤဖှိၣ်ဖိလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတီၢ်လၢ ကပှ့ၤန့ၢ်စီၤဖံထၢၣ်အကသံၣ်အဂီၢ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်တအီကသ့ၣ်အံၤဘၣ်နၣ် ကသံၣ်သရၣ်မၤစၢၤအီၤတသ့ဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၂၄)

စီၤရိဟၣ်အိၣ်ဆိးလၢအ့ရူၣ်လီၤ. အဝဲအသးအိၣ် ၁၀ နံၣ်လီၤ. အမိၢ်ပၢ်ဖှိၣ်ဒီးယုတီၢ်န့ၢ်ကီမးလၢ ကပူၤဖျဲး အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. မုၢ်အိၣ်ဝဲတနံၤ, ပှၤတဂၤဟဲဆူအဝဲသ့ၣ်အသဝီဒီး ဃ့ကိးစီၤရိဟၣ်လၢ ကမၤတၢ်လၢတၢ်မၤလီၢ်တၢးပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲကမၤန့ၢ်တီၢ်လၢလၢလီၢ်လီၢ်လၢ ကမၤစၢၤအဟံၣ်ဖိဃီဖိန့ၣ်လီၤ. အဟံၣ်ဖိဃီဖိတူၢ်လိာ်အဃိ ခဲအံၤစီၤရိဟၣ်အိၣ်လၢ ဝ့ၢ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤဃုာ်ဒီး ပှၤဖိသၣ်အဂၤတဖၣ် မၤတၢ်လၢမဲၣ်ကွံးတၢ်မၤလီၢ်တၢးပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအသးဘၣ်ဖှိၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲဘၣ်မၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. လၢအဂီၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တအိၣ်ဝဲလၢ ကဂဲၤလိာ်ကွဲမ့ၢ်ဂ့ၤ, လဲၤဆူကိုမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်ဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်သ့ဒီး တၢ်သိၣ်လိမၤယုၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၂၈. ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၢအိၣ်အီၤ တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး တၢ်စုဆူၣ်ခီၣ်တကး ၁၉. ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤ လၢတၢ်မၤအိၣ်မၤန့ၢ်တီၢ်စ့ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၃၂. ခွဲးယာ်လၢကဂဲၤလိာ်ကွဲဒီး အိၣ်ကသုၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၃၁)

နီၢ်ဖါဖါအိၣ်လၢ အဲဖြးကၣ်လီၤ. အသးအိၣ် ၁၃ နံၣ်. အဝဲအဲၣ်ဒီးထိၣ်ကိုဒိၣ်မးဒီး မၤန့ၢ်အမးဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီး တၢ်မံမိၢ်တိာ်ပာ်လၢ ကကဲထိၣ်သရၣ်မုၣ်ကွၢ်ပှၤဆါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီအိၣ်ဝဲဒီးအီၤလီၤ. အပၢ်ဃုတၢ်မၤတန့ၢ်ဘၣ်ဒီး အမိၢ်မၤတၢ်လၢစံၣ်ပျိပူၤဒီး န့ၢ်တီၤတစဲးဖိဓိၤလၢ ဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တီၢ်အံၤတလၢတလီၢ်လၢက ဟ့ၣ်ကိုလဲဒီး ကပှ့ၤကိုလံာ်န့ၣ်ဘၣ်. တၢ်မၤဆူၣ်အမိၢ်အပၢ်လၢ ကထုးထိၣ်ကွံာ်အဖိလၢကိုန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤအဝဲမၤစၢၤအမိၢ်လၢ စံၣ်ပျိပူၤလီၤ. အဝဲအသးဟးဂီၤဒိၣ်မးလီၤ.
(ခွဲးယာ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်သိၣ်လိမၤယုၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ၂၈. ခွဲးယာ်လၢကဂဲၤလိာ်ကွဲဒီးအိၣ်ကသုၣ် - သိၣ်သီ ၃၁.)

နီၢ်အံဝၣ်အိၣ်လၢ အမဲရကၣ်ကလံၤစိးလီၤ. အသးအိၣ် ၆ နံၣ်. တဘျီတခါ အဝဲမၤအသး တကျၢၤတနူၤဖိၣ် တၢ်လီၤတဲာ်တလီၢ်လီၢ်. တနံၤအံၤအဝဲအဲၣ်ဒီး မၤစၢၤအမိၢ်စိၣ်ဃီၤခွးဆူဖၣ်ကပူၤဒီး ခွးလီၤတဲာ်လၢ အစုလိၤတဘ့ၣ်လီၤ. အမိၢ် သးဒိၣ် ဘၣ်အီၤဒီး ကိးဃါအီၤလီၤ. "နတကျၢသံမုၣ်ဧၢ — နပလီၢ်နသးအါန့ၢ် တၢ်အံၤတသ့ဘၣ်ဧါ?" အဝဲတီၢ်နီၢ်အံဝၣ်အဃိ ဟီၣ်ကိးပသူဝဲဒၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမးသးဒိၣ်ထိၣ် အမိၢ်အသးအါန့ၢ်အလီၢ်အဃိ တီၢ်လီၤကထြၢ ဆူၣ်ဒိၣ်ထိၣ်လၢ နိၣ်က့န့ၣ်လီၤ. နိၣ်အံဝၣ်အပူၤလီၢ်ကဲထိၣ်ဒီး အမိၢ်ပှၢ်ဒီတဂၤညါ အ့ၣ်ထုးန့ၣ်လီၤ. အသးတူၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်သယုၢ်သညီန့ၣ်လီၤ. (ခွဲးယာ်လၢ တၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး - သိၣ်သီ ၁၉)

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၃

၂၉ - ဖိသၣ်အခွဲးအယာ်တဖၣ် ၂

စီၤလီဂ့ဲအသး ၁၂ နံၣ်. အဝဲအိၣ်လၢဘၣ်ဖြုံးကးလီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိၣ်ဝဲလၢအထံအကီၢ်လီၤ. ပှၤအါဂၤအဟံၣ်အယီတအိၣ်ဘၣ်. ပှၤအါဂၤဘၣ်သံကွံာ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မုၢ်တနံၤ ပှၤပိာ်ခွါစှၤဂၤ ဟဲဆူအသဝီ ဒီး စိၣ်ထိၣ်ကွံာ်အီၤလၢအမိၢ်အပၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၢဆူၣ်အဝဲကကဲသုးဖိန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် သိၣ်လိအီၤအကဘၣ်မၤသံပှၤကညီဒ်လဲၣ်ဒီး ဒုးအီအီၤလၢကသံၣ်သၤဂဲၤ ဒ်သိးအသးသုတပျုံၤတၢ်လၢၤတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ဒိတီၢ်အီၤဒီး မၤအၢမၤနးအီၤလီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်နှၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အယိစီၤလီဂ့ဲ တူၢ်ဘၣ်ခီၣ်ဘၣ်တၢ်နးနးကလဲာ်တုၤဒၣ်လဲၣ်အသးတတူၢ် ဘၣ်တၢ်နီတမံၤလၢၤဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤသုးအတၢ်မၤ. သိၣ်သီ ၃၈. ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးဒီး တၢ်မၤနၢၤအိၣ်ယိၣ် — သိၣ်သီ ၁၉. ခွဲးယာ်လၢကလိာ်ကွဲဒီး ကအိၣ်ကသုၣ်, မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ဆဲးတၢ်လၤဒီး သးသမူအတၢ်ကူၣ်သ့သိၣ်သီ ၃၁)

နီၢ်မဲရကၣ်အိၣ်လၢအမဲကရၣ်ကလံၤထံး အသးအိၣ် ၅ နံၣ် - အိၣ်ဒီးအဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပိာ်မုၣ်ဖိ ၃ ဂၤဒီး ပိာ်ခွါဖိခံဂၤန့ၣ်လီၤ. အဟံၣ်ဖိယီဖိယီဖိမ့ၢ် ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိလီၤ. ဟါခီအါဘျီ တၢ်အိၣ်တအိၣ်အယိ ဘၣ်ကွၤမံသၣ်ဝံၤဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ပှၤအိၣ် တၢ်ဒီးတၢ်လၣ်, တၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်ဒီး ဆီဒံၣ်တနၢ်အါအါဘၣ်. နီၢ်မဲကံၣ်အတၢ်အိၣ်နၢ်ဂံၢ်ဘါစှၤဝဲလၢအပူၤအယိ အဂံၢ်အဘါတအိၣ်ဘၣ်. အါစုအါဘျီ တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဘှံးအသးဒီး ထိၣ်ကိုန့ၣ်အသးတစၢၢ်ဆၢဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢ ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်နၢ်ဂံၢ်ဘါအလၢအပှဲၤ, သိၣ်သီ ၂၇)

စီၤဘူမံအသးအိၣ် ၁၆ နံၣ် - အိၣ်ဖျဲၣ်လၢကီၢ်ကိၣ်တဲၣ်သဝီဖိတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. ဖဲအိၣ်ဖျဲၣ်အခါ အဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ် တလဲၤဆဲးလီၤနံၣ်အီၤအမံၤလၢ စရီပူၤဘၣ်အယိ အဝဲအလံာ်အှၣ်အသးဘၣ်ယး တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ်တအိၣ်ဘၣ်. မုၢ်အိၣ်ဝဲတနံၤလၢ အဖါတံၢ်အိၣ်ကီၤလၤသူကီၢ်တဂၤ သးအိၣ်ကွဲမုာ်ဘၣ်အီၤလၢ ကဟဲအိၣ်ဒီးအီၤဒီး အပှၤဟံၣ်ဖိယီဖိ ဒ်သိးစီၤဘူမံကထိၣ်ဘၣ်ကိုန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢစီၤဘူမံအတၢ်အိၣ်ဖျဲၣ်လံာ်အှၣ်သးတအိၣ်အယိ မၤန့ၢ်လံာ်ခီကီၢ်တသ့ဘၣ်ဒီး တလဲၤဘၣ်ဝဲန့ၣ်ဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ်လံာ်အှၣ်သး,အမံၤဒီး ကဲဘၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိ - သိၣ်သီ ၇)

စီၤမၤတ့ၣ်ဒီး နီၢ်ဖံထြၣ်မ့ၢ်ဒီပုၢ်ဝဲၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢယူဂိုးလီၤ. စီၤမၤတ့ၣ်အိၣ် ၆ နံၣ်ဒီး အပုၢ်ပိာ်မုၣ်အိၣ် ၄ နံၣ်လီၤ. မုၢ်အိၣ်ဘှံးနံၤကိးနွံဒဲး အဝဲသ့ၣ်လဲၤဟးအိၣ်သကိးအဖါတံၢ်လၢ အအိၣ်ဝဲ စီၤစုၤကျဲစှၤဘိန့ၣ်လီၤ. လၢအတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဒ်အံၤအကျါတဘျီန့ၣ် အဖါတံၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်ခံဂၤလၢာ်ဆူဒၢးပူၤဒီး တဲဝဲ, “တနံၤအံၤ ပကဂဲၤလိာ်ကွဲအသီတကလုာ်ဒီး တၢ်အံၤကဘၣ်မ့ၢ်ဒၣ် ပတၢ်ခူသူၣ်န့ၣ်လီၤ.” အဝဲဖီၣ်ဂဲၤလိာ်ကွဲ အဝဲသ့ၣ် အက့ၤအဂီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ခံဂၤလၢာ်အဂီၢ် တၢ်လီၤဆီဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တအဲၣ်ဒီးဝဲနဲာ်က့ၤ မ့ၢ်ဒၣ် အဖါတံၢ်လီၤအယိ နဲာ်ဝဲဒီး တတဲတၢ်နီတမံၤဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒီတဒၢအီၤလၢ တၢ်မၤတဂီတပါမုၣ်ခွါက့ၢ်ဂီၤ)

စီၤဝ့ထံၣ်အိၣ် ၁၁ နံၣ်, အိၣ်ဝဲလၢအ့ၡၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးအိၣ်ဝဲလၢ အထံအကီၢ်အါနံၣ်လံ. အဝဲဒိၣ်ထိၣ်ဒၣ်လၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအကျါလီၤ. ထံမုာ်ကီၢ်ပၢၤမ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. အါစုအါဘျီပှၤသုးဖိတဖၣ် ဟဲဆူသဝီပူၤ, စိာ်ဒီးကျိဒီး မၤသံပှၤအါမးလီၤ. ဖဲအပူၤကွံာ်တလါန့ၣ် အဝဲၢ်အဒိၣ်ကတၢၢ်တဂၤ ပှၤသုးဖိတဖၣ်ခးသံအီၤန့ၣ် ထံၣ်ဝဲပှဲၤမဲာ်ပှဲၤနါလီၤ. ခဲအံၤမုၢ်နၤခီ စီၤဝ့ထံၣ်ပၢ်ထိၣ်ကီးပသူလီၤ. မံဝဲတန့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢအမဲာ်ထံၣ်ပှၤခးသံအဝဲၢ်န့ၣ် ဟဲက့ၤဖျါထိၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအယိလီၤ. စီၤဝ့ထံၣ်ထိၣ်ကို အသးတစၢၢ်ဆၢလၢၤဘၣ်. အဝဲတလိာ်ကွဲဒီး အသကိးလၢၤဘၣ်ဒီး တကတိၤလၢၤတၢ်ဒီးပှၤနီတဂၤဘၣ်. (ခွဲးယာ်လၢ ကဘျါက့ၤလၢတၢ်ဆါဒီး ကဂုၤထိၣ်ပသီထိၣ်က့ၤဝဲ - ပှၤဖိသၣ်လၢတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤနၢၤအိၣ်ယိၣ်သိၣ်သီ ၃၉)

လံာ်ဒုးစဲဘူးနီၣ်ဂံၢ် ၁၄

၃၁ - တၢ်နၥ်န့ၣ်လီၤသး - ကဘၣ်မၤဂံၢ်ဆူၣ်ထီၣ်ဖိသၣ်ဒ်လဲၣ်

တၢ်အံၤမ့ၢ်ယၤ - တၢ်အံၤယမၤသ့မူၢ်နီၢ်

ယမံၤလၢ

____

တၢ်ဘၣ်ယသးအဒိၣ်ကတၢၢ်မ့ၢ်ဝဲ

တၢ်လၢယမၤသ့မုၢ်နီၢ်မ့ၢ်ဝဲ

တၢ်အံၤမ့ၢ်ယတၢ်မံမီၢ်

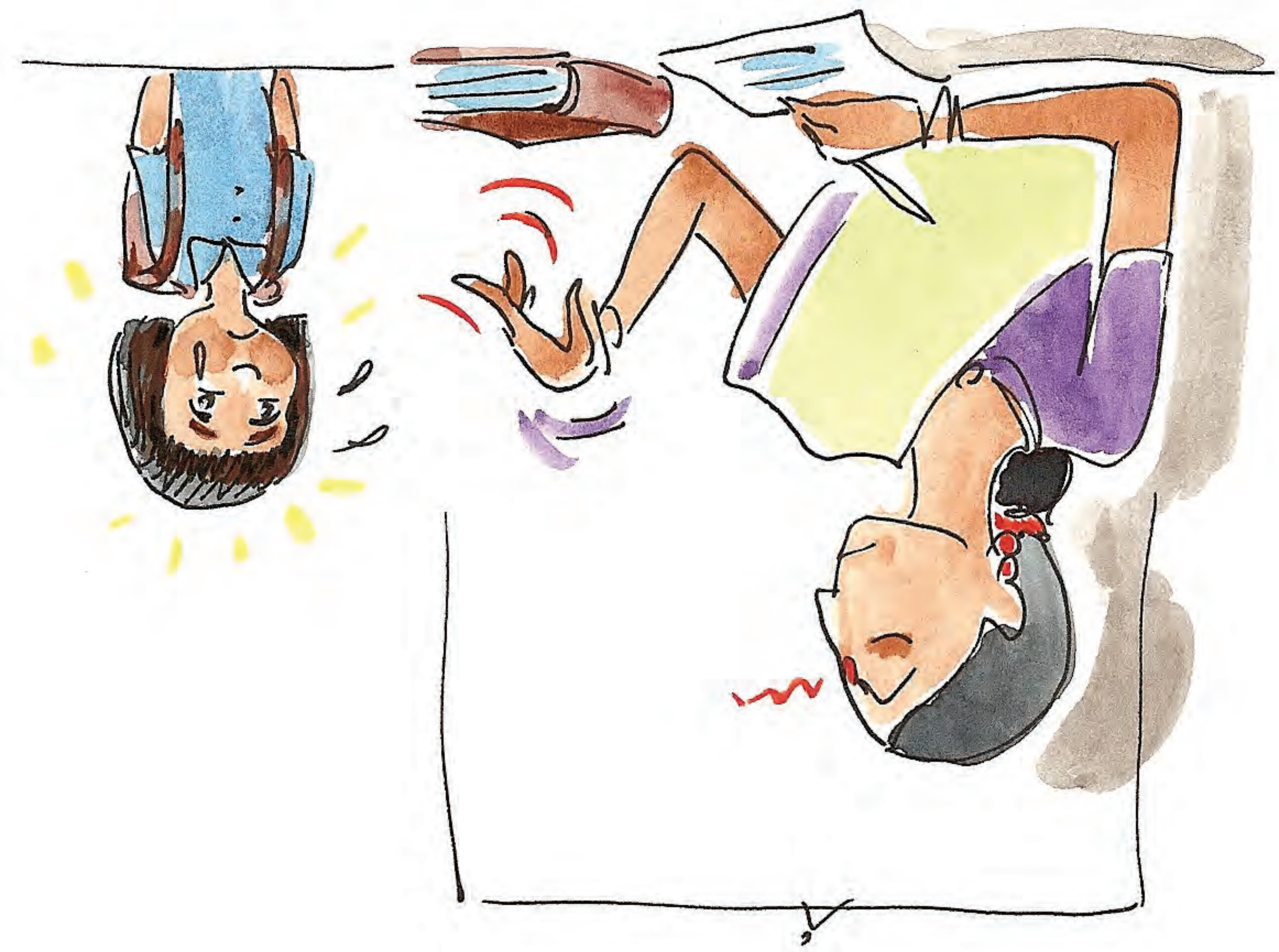

ၡကၢဓၣ်ၡိၢဓၢ့လၣ်ထၣ်ၡဓယၡၢ့လၢးထၣ်ၢ်

၁ ပှ့ၣ်နီၣ်ယံၤင့လ

တၢ်ကတိၤမၤဆူၣ်မၤစိးတၢ်

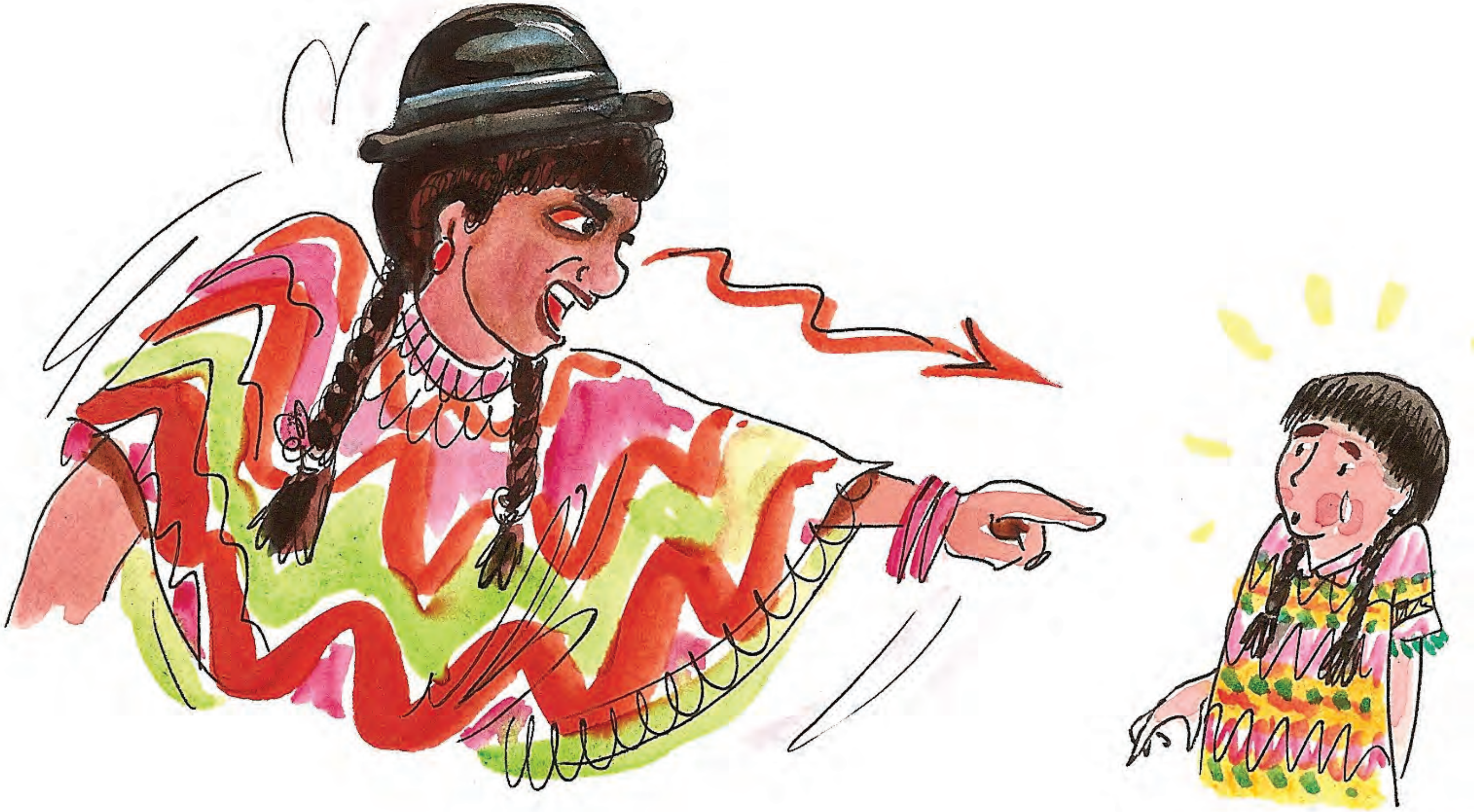

တၢ်မၤဟးဂီၤ ထီဒါတၢ်ဖိတၢ်လံၤ

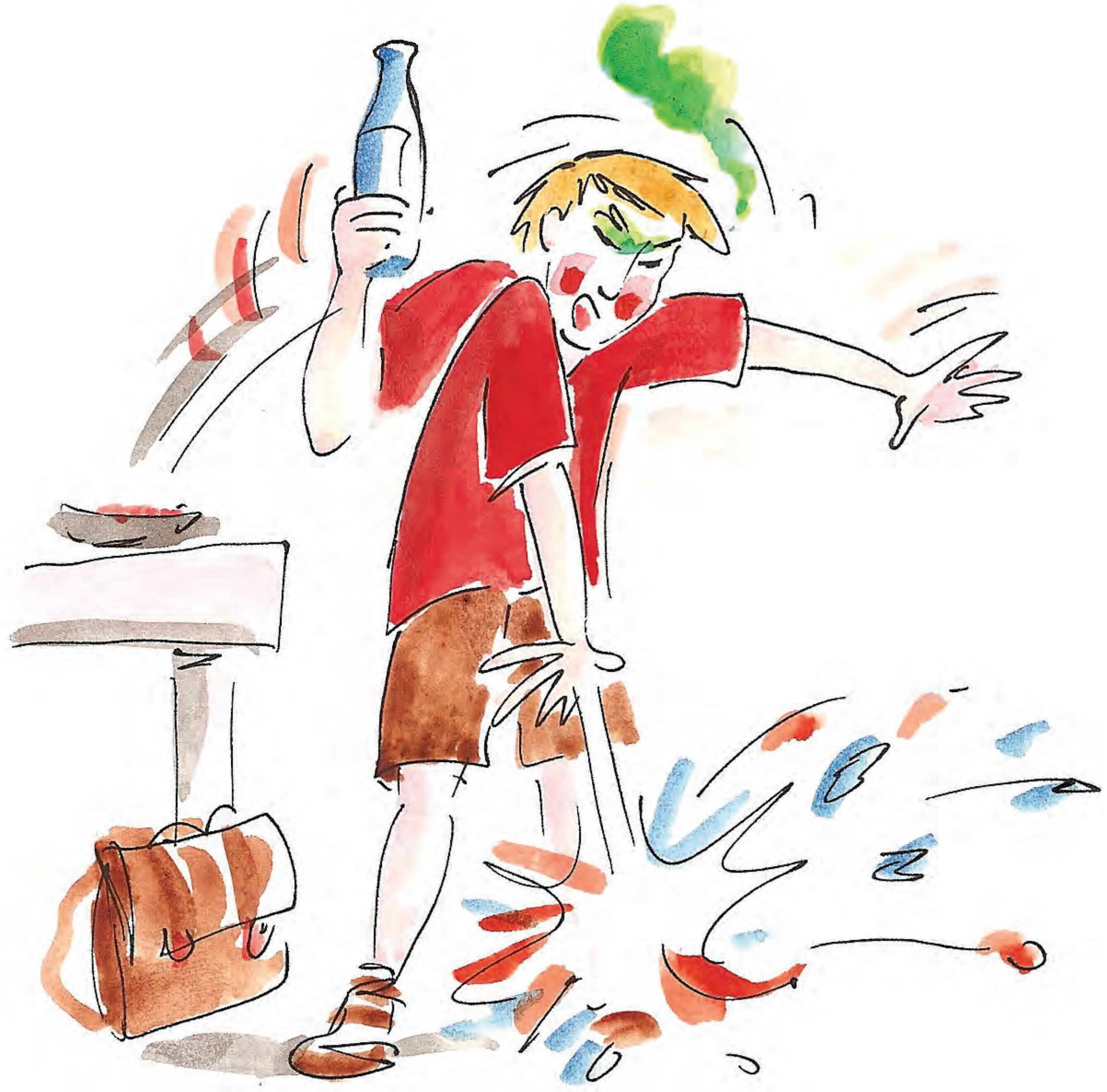

နီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး

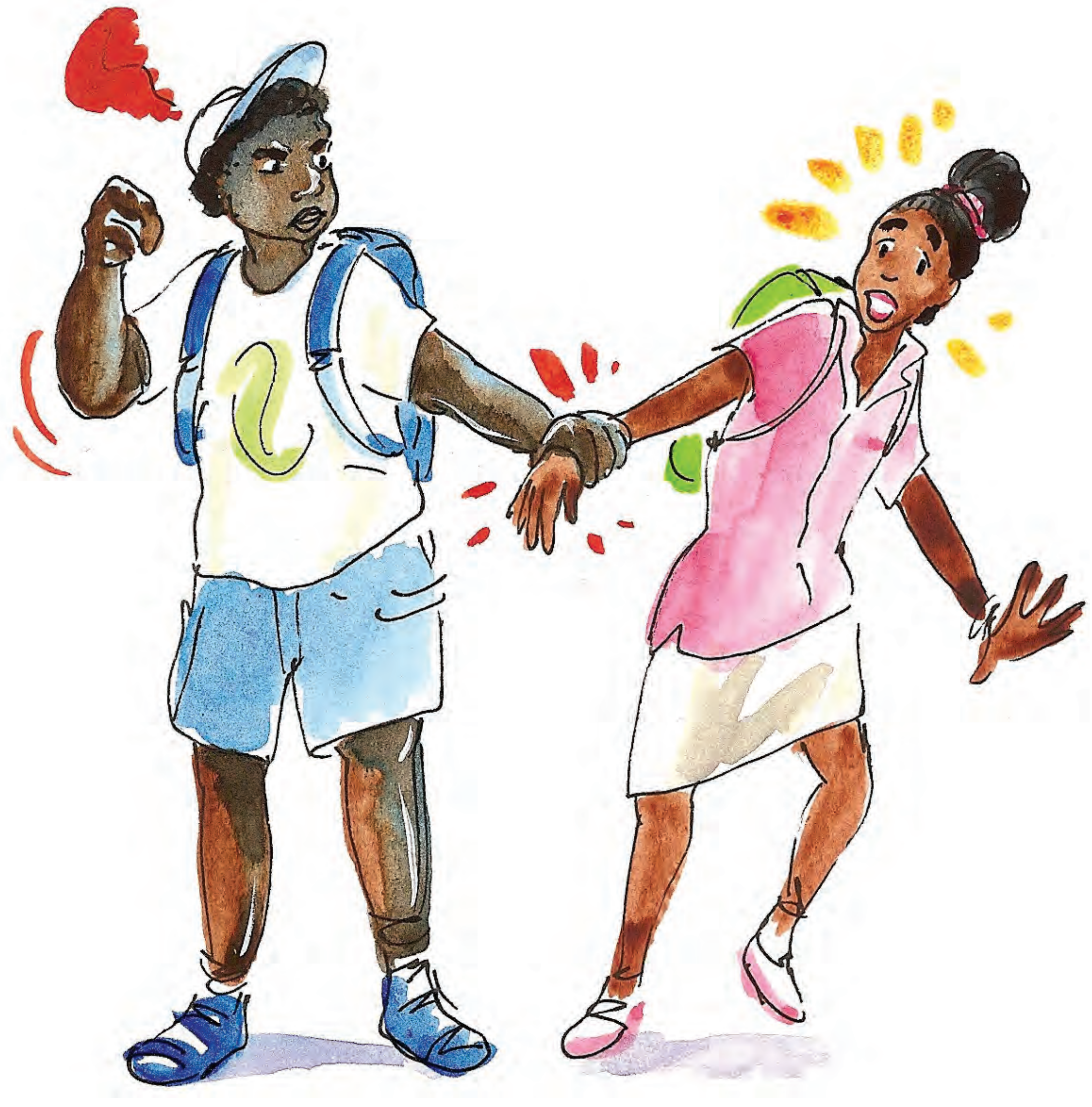

လံာ်ကွ့နီၣ်ဂံၢ် ၅

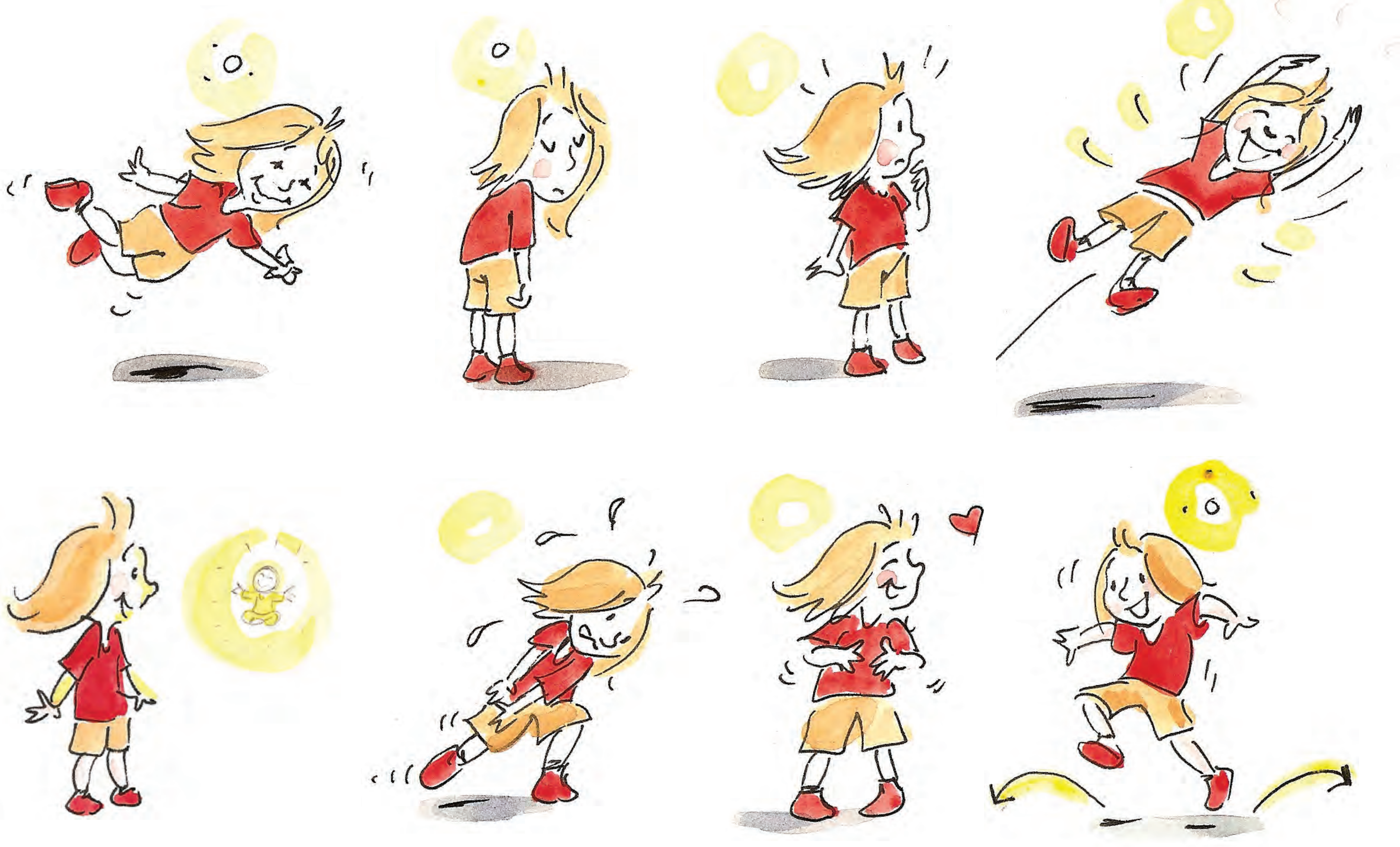တၢ်ပၣ်ဖျါလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်. ပှၤမၤဒီးတၢ်ဒီး စုခီၣ်ပၣ်မဲာ်ပၣ်နါ